VÁRPALOTAI NAPLÓ

A kollektíva tudása és tanácsa hasznos

Egy párttaggyűlés tapasztalatai

A KOLLEKTÍVA EREJÉRŐL szeretnék beszélni, de nem általában, hanem szűkebb körben, egy párttaggyűlés tapasztalatai alapján. A városgazdálkodási vállalat legutóbbi párttaggyűlésén többek között a munkaterv készítéséről is szó esett. A vezetőség a párttagok javaslatait, véleményeit kérve, határozta meg a következő feladatokat.

Új dolog volt ez a vállalatnál, mert a vezetőség javaslatát fogadták el. Most a javaslat pontjait elemezték. Amikor a nyilvános agitációról beszéltek, többen megjegyezték: Furcsa dolog, hogy eddig azt hajtogattuk: azért nem tudjuk tájékoztatni a dolgozókat, mert nincs faliújságunk. Most van. *1961-et írunk már, de faliújságunk még mindig egy 1960. második félévi termelési eredményt hirdet:* méltatja azokat a KST tagokat és a megtakarítást, amit a múlt év szeptemberében kifizettek. Fontos dolog a kölcsönös segítő takarékosság, de ilyen formában bizony nem agitálnak mellette. Mozgalmas a külpolitikai élet is; de itt *a „legfrissebb" cikk tavaly szeptemberben került a faliújságra.*

UTÁNA ARRÓL beszéltek, miért van ez így? A pártszervezet a szakszervezetre bízta, és a „sok teendő mellett megfeledkeztek" erről. A szakszervezeti titkár felszólalásában másról tájékoztatott mindenkit:

— Nem a mi közömbösségünkön bukott el a vállalati faliújság dolga, hanem azon, hogy *a vállalat vezetősége a terveket nem bontotta hónapokra,* így mi magunk is csak utólag értesültünk a terv teljesítéséről. Ezért nem tudtunk időben mozgósítani. Ezért nem volt mentes vállalatunk a negyedévi és évvégi hajráktól. Kell, és szükségszerű erről beszélni, és nem szabad a vállalati eredmények nyilvánosságát csak azért elhanyagolni, mert „nem megy a verseny." Annál is inkább szükség van a tervek és eredmények ismertetésére.

A PÁRTTAGOK ezt a kijelentést helyeselték. A munkatervbe tehát ismét bekerült a faliújság, mint a párt és tömegszervezetek egyik fontos tájékoztató eszköze, és hozzáfűzték, hogy a pártvezetőség egyik fontos gazdasági feladatának tekintette, hogy *a tervfelbontás itt is megtörténjen, és a szakszervezet végezze el munkáját ezen a téren, amit eddig is meg kellett volna tennie.*

Mint utólag hallottuk, a terv lebontása megtörtént, a faliújságon persze csak a régi cikkek maradtak. Nem megy a táblához egyetlen dolgozó sem, hiszen nem kap újat.

Nem történt ezen a taggyűlésen semmi különös. Hogy mégis szóba hoztuk, azért van, mert sokan elfelejtik Lenin tanítását az agitáció fontosságáról. A dolgozók felelősséggel néznek körül, *nem osztják a véleményüket a maguk kényelmét kereső vállalati vezetőkkel.*

REMÉLJÜK, ha lassan is, ezen a téren is változás lesz. Van elég vállalati probléma, amit meg lehet és meg kell írni a városgazdálkodási vállalatról a faliújságban. Mint mindenhol, az 1961-es év terve nagyobb erőfeszítést követel ennél a vállalatnál is. Régi bevált módszer, hogy ha *a dolgozók véleményét kikéri a vezetőség, ha támaszkodik rájuk, bármi feladatot meg lehet oldani.* Ezért nem szabad elhanyagolni a tájékoztatást, a véleménykérés egyetlen eszközét sem.

Munkavédelmi értekezlet Péten

Február 15-én a Péti Nitrogénművek klubhelyiségében munkavédelmi értekezletet tartottak, melyen értékelték az elmúlt fél év eredményeit és hiányosságait. Tokaji Zoltán munkavédelmi felügyelő ismertette a baleseti statisztikát. Összehasonlítást téve az előző év hasonló időszakával, megállapította, hogy annak ellenére, hogy komolyabb baleset nem történt — az elmúlt fél év rosszabb volt az előzőnél.

A hozzászólások után a munka megjavítása érdekében újabb feladatokat tűztek a vállalat vezetősége és dolgozói elé. A továbbiakban tárgyjutalomban részesítették azokat az aktívákat és üzemvezetőket, akik az év folyamán komoly eredményeket értek el a balesetek megelőzése és elhárítása terén.

A zene mindenkié...

— Zeneiskolát kapott Hajmáskér és Öskü —

Ha tíz évvel ezelőtt Hajmáskér nevével találkozott az ember, poros ruhájú, szökellő katonák, géppuska-ropogás, fegyverek dörgése jutott eszébe.

Ma másfajta hangok csengenek a levegőben. Apró ujjacskák nyomán életre kel Bach, Beethoven, Bartók muzsikája. 1955-ben a hajmáskéri szülők szükségét érezték annak, hogy gyermekeik zenét tanuljanak. Sok fáradozás, sok tervezgetés, újabb és újabb nehézségek leküzdése után a zenepedagógus munkaközösség kb. 20 növendékkel megkezdte a zeneoktatást. De hogyan? A zongoratanár egy-egy háznál, ahol volt zongora, összegyűjtött két-három gyereket, s ha az oktatást befejezte, ment a következő házhoz. A hegedűsök számára a MÁV adott hetenként kétszer egy helyiséget az állomásépületben. A fűtést, takarítást, az áldozatkész szülők egymásközt beosztva, felváltva végezték. A lassanként megmutatkozó eredményekre felfigyelt a nőtanács, és az általa rendezett színdarabok bevételéből, a községi tanács segítségével vett egy zongorát. Végre egy helyen lehetett tartani a zongoraórákat! A hegedűsök számára pedig a a tűzoltó egyesület adott helyet.

A zenetanulók száma fokozatosan növekedett és az ügyesebbek, szorgalmasabbak, itt-ott szerepelgettek is a községben. Mind többen kaptak kedvet a muzsikálásra, és másfél év alatt 8 zongorát vásároltak a szülők, hogy gyermekeik gyakorlását biztosítsák. (Ma 20 zongora van a községben!)

1959 szeptemberében a Veszprém megyei Tanács segítségével az eddigi munkaközösségi zeneoktatást állami zenei oktatás váltotta fel. A Várpalotai Állami Zeneiskola fiókiskolájaként Hajmáskéren és Öskün állami zeneoktatás folyik, már második éve. Végre teljesült a régi vágy: Hajmáskéren 80, Öskün pedig 50 gyermek tanul hegedülni és zongorázni.

Hogy mindez létrejöhetett, és az eddigi eredmények szép fejlődést ígérnek, fényes tanúbizonyítéka annak, hogy egy jó ügy érdekében végzett fáradságos, áldozatkész törekvés mindenkor pozitív eredményt biztosít. Nagy öröm, mikor egy hajmáskéri és öskü i növendékhangversenyen zsúfolt sorok előtt „falusi gyerekek" Mozartot és Schubertot játszanak. Bízva a szülők további megértő támogatásában, a felettes szervek eddigihez hasonló méltányosságában, remélhetjük, hogy belátható időn belül megépül az a híd, mely a felut a várossal összeköti.

— König —

Ne legyen „probléma" a megoldásra váró feladat

Naponta többször halljuk ezt a szót. Egyes értekezleteken alaposan „kitárgyalják", volt, amikor „élére állították", de a legtöbbször általában mesterségesen csinálják.

A Péti Nitrogénművek garázsa körül is változott az élet az utóbbi néhány év alatt. A garázs dolgozóinak régi kívánsága azonban ugyancsak probléma lett. Az a terület, ahol a gépkocsikat mossák, már nem megfelelő erre a célra. Megállapította egyébként az üzemorvos is. Azelőtt a meglevő néhány gépkocsit könnyűszerrel megmosták itt. Most azonban a gyári kocsik mellett vagy 20—30 „maszek" is mossa a kocsiját, nem beszélve a traktorokról, targoncákról, dömperekről, a szekérfuvarozó vállalat szekereiről és lovairól. Az ezekről a járművekről lemosott szenny és trágya, különösen nyáron, valóban nem az egészségvédelmet szolgálja. Így fest egy úgynevezett „probléma." Pedig hát egész biztosan az idők folyamán meg lehetett volna oldani. Hogy milyen gyorsan lehet egy problémát megoldani, erre csak egy példát említünk. Valakinek eszébe jutott, hogy a kantin előtti kerthelyiséget be kell keríteni. Senkinek sem okozott problémát. Hihetetlen rövid idő alatt olyan masszív „karámot" létesítettek az említett helyen, hogy bármelyik tsz méltán megirigyelhetné.

Határozott intézkedések szükségesek tehát az egyes feladatok megoldására. Ezek hiányában egyes helyeken, különösen ott, ahol nem befolyásolják közvetlenül a termelést, nem tartanak lépést a fejlődéssel, és így a megoldásra váró feladatokból „problémák" lesznek.

Változó idők, változó emberek

— Hat gyermek otthonra talált —

Egy nagyon kedves kis epizód kényszeritett arra, hogy irógép mellé üljek, és örömmel irjam le ezt a pár sort, mert nemcsak egy embert, hanem azt hiszem, az egész várost egy kis büszkeséggel tölti el. Mi tehet kedvessé egy történetet jobban, mint mikor főszereplői gyermekek, mégpedig a legapróbbak, kik az életről csak annyit tudnak, hogy bizonyos időben táplálkoznak, de a körülöttük folyó rohanó világról még nem tudnak semmit.

Nézzük a történetet.

Az egyik nap ragyogó szemű édesanya jön be a gyámügyi előadóhoz a városi tanácshoz, karján egy pólyás csöppséggel:

— Tessék megnézni, milyen szép kis gyerek, és mennyire hasonlit rám.

Egy kicsit elmosolyodunk, különösen azon, hogy hasonlit rá, hiszen nem is saját gyermeke, most vette örökbe egyik intézetünkből — gyermektelen szülők lévén, vállalták az elhagyott gyermek felnevelését.

Városunkban mindinkább előfordul, hogy szülők azzal fordulnak a gyámügyi előadóhoz, hogy segitse őket egy apró kis porontyhoz, akit szülők helyett saját gyermekükként felnevelhetnek.

Eddig nagyon ritkán hallottunk ilyen kérelemről, hiszen arról voltunk hiresek, hogy legtöbb állami gondozásba vétel innen került ki. Családi tragédiák sora tarkitotta városunk életét, és lám az idő, a társadalom ereje, fejlődése érezteti hatását. Egyre kevesebb az elhagyott gyermekek száma, és nő azoké, akik gyermeket kérnek és fogadnak örökbe.

Legdrágább kincsünk a gyermek. A gyermekeknek az a kis száma, akik elhagyottan éltek, otthonra, szülőkre találnak.

Nem nagyszerű ez? Egy város kezdi megtalálni az emberi érzések legszebbikében önmagát, és e változó emberi érzések között alakulnak az emberek! Ezt mutatja hat örökbefogadás is. Hat gyermek talált új otthonra városunkban január hónapban.

—o—

Tervszerűen végzik a targoncák karbantartását

A nitrogénművekben a tehergépkocsik mellett már 15 db targonca is rendelkezésre áll a belső anyagmozgatási munkák elvégzésére. Ilyen nagyszámú targonca TMK munkáinak pontos elvégzését már beütemezett rendszer szerint kell végezni. A garázs dolgozóiból egy szakmunkás és egy segédmunkás kapta azt a feladatot, hogy a targoncák TMK-ját elvégezze. Így minden üzem már előre tudja, hogy mikor kell leadni a targoncát.

JÁNOS BÁCSI...

Kissé görnyedt vállát ötvennyolc év munkája nyomja. Szemei mélyen bent ülnek, barna jénye emberi melegséget sugároz környezetére. Mikor elkezdjük a beszélgetést, idegen érzés tölti el, feszültnek érzi a légkört, de lassan felmelegszik és beszél-beszél — életéről, ötvennyolc év küzdelmeiről, örömeiről, közben egy szerződést vesz elő, és azt nézegetjük.

János bácsi a 36 tagú szállító szkip-brigád tagja, a szénbányászati törszt egyik üzemében. A brigád 1959-ben alakult, három ízben újították fel vállalással kapcsolatos szerződésüket. A szocialista cimet még nem érték el, de...

— Majd eljön annak is az ideje, nem a cim a fontos, hanem, hogy vállalásunkat teljesitsük becsülettel — szólt János bácsi, úgy mint az az ember, akinek szivéből jövő meggyőződése ez.

A vállalás legtöbb pontját teljesitik is. Elérték, hogy a legutóbbi értékelés szerint egyetlen balesetük sem volt. Valamennyien igyekeznek az üzemi vállalásaikat teljesiteni, és jól halad a kulturális vállalások teljesitése is. A brigád egyik szakából hárman járnak politikai oktatásra, valamennyien újságot rendeltek, rendszeresen olvassák is.

És a legszebb talán az, hogy öszülő fejjel a brigád nem egy tagja, János bácsival az élen, megkezdte az általános iskola hátralevő osztályainak elvégzését. Ebben János bácsi a példakép, ő a vizsgaelőkészitő lelke, ha ő nincs jelen, a többiek is elhanyagolják, nincs aki biztassa a tanulókat.

Mikor ezt mondom, visszautasitó mozdulatot tesz. — Nem kell ennyire dicsérni, hisz csak kötelességemet teljesitem Az élet tanitott meg arra, hogy ha becsülettel akarok dolgozni, tanulni is kell.

— Megkérem, beszéljen János bácsi az élet erről a tanitásáról.

Lassan, akadozva, és rapszodikusan kezdi, de később belejön. Mig beszél, zsebéből megsárgult és gyürött papirlapok kerülnek elő, mintegy igazolva mindazt, amit elmond. Ott fekszik előttem több szakmunkás bizonyitvány: 21 éves korában Csősz-pusztán már darálómalom vezetését és egy magasfeszültségü villanytelep kezelését bizták rá, majd megszerezte a stabil-gépész vizsgát, katona korában gépkocsi vezetőit, utána következett a vájár vizsga és a lőmesteri. Ennyi szakma életében, ennyi tudás feltétlen tiszteletet érdemel.

— Egész életemben elégedetlen voltam mindazzal, amit tudtam. Még fiatalabb koromban, a háború előtt, tagja voltam a munkás turista egyesületnek, bejártam az országot és a körülöttünk levő államokat is. Mindenütt tanultam, ha lehetett, elmentem különböző üzemekbe is, soha nem tudja az ember, hogy mikor minek veszi használ.

Tovább lapozunk a dokumentumokban. Kezembe kerül egy fénykép, két fiatal nőt ábrázol.

— Két szovjet elvtársnő — mondja. A képnek érdekes története van. Megfordítom, és cirillbetűs irással van tele a hátlapja.

— Ez volt a partizán igazolványom a Don mellől, az az igazolvány, amiért főbelövés járt volna, ha megtalálják nálam. A fénykép láttán megindul az emlékezés fonala, mely a második világháború partizán élményeit tartogatja számára. Egy sárguló újságkivágás a következő papir. Romániából való cikkecske, melyben arról tudósitanak, hogy János bácsi mondott búcsúbeszédet a Maniu-gárda által meggyilkolt 13 munkástestvérének temetésén. János bácsi akkor, 1944 és 45-ben a kolozsvári Calcit műveknél dolgozott. Ott is lépett be a pártba 1944-ben — Családunknak a munkásmozgalommal állandó kapcsolata volt. Feleségem nagybátyja a Tanácsköztársaság ideje alatt Kaposváron élelmezési népbiztos volt, a bukás után meggyilkolták, egyik sógoromat Várpalotáról hurcolta el a Gestapó. Hogy jelenleg is itt vagyok és dolgozhatok, józanságomnak köszönhetem. Tessék elhinni, 17 éve egy gramm szeszt sem ittam, és nem is dohányzom.

Utána már befagyott a beszélgetés, a keze alatt levő papirt szorongatta, mintegy jelezve, hogy részéről befejezte a beszélgetést. Kiváncsi természetű vagyok, kértem tőle a szorongatott papirt. Szerénységére jellemző, hogy annyira féltette. Kiváló dolgozó kitüntetés volt, amit nem akart megmutatni. Egy küzdelmes élet, jól végzett jutalmát vésték rá erre az oklevélre. János bácsi, a szénbányászati törszt egyik szállító szocialista brigádjának tagja, most társával együtt tanul, hogy még jobb munkát végezhessen.

— Csak arra kérem — szólal meg pirulva —, nevet ne tessék emliteni. Nem szeretem.

Nem irtuk ki János bácsi teljes nevét, de ha valaki a Petőfi-szálón érdeklődik utána, megtalálja könyvvel a kezében, vagy szomszédos kis műhelyben, éppen következő újitásán dolgozva.

—o—